

HAYAT İKİ ÇEŞİTTİR, İNSANLARDA İKİ ÇEŞİTTİR

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbil âlemîn vesselatu vesselamu ala Seyyidel evveline vel ahirin. Ve alâ âlihî ve sahibihî ve Men tebihu bi ihsânin ila yevmil ceza.

Emma ba'd.

Allahu Teâlâ hazretlerinin selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun. Rabbimiz dünya ve âhiretin hayırlarından, saadetine, bahtiyarlığına cümlemizi sevdiklerimizle beraber nâil eylesin. İki tane hayat var:

Birisi *hayâtü'd-dünya* diğeri ise *hayâtü'l-âhire*. Dünya demek daha yakın demek. Âhiret, sonraki demek. Dünya hayatı yani bize yakın olan, içinde yaşadığımız bu hayat demek. Yani dünya deyince yeryüzü akla gelmiyor.

Şu an içinde bulunduğumuz iki hayattan bize yakın olan, içinde bulunduğumuz hayat. Ondan sonra ukbâda derler, arkadaki âhirette derler; sonundaki manasında. Bu dünya haya-

tı, burası darü'l dünya. Dünya evi, dünya yurdu; öbür taraf âhîret hayatı, orası da âhîret yurdu.

Hayat iki tanedir. Bu dünya hayatı. Bazı insanlar yetmiş sene yaşıyor, seksen sene yaşıyor.

Bin sene yaşasa ne olacak?

Bin sene yaşadığını kabul edelim. Nuh *aleyhisselam* 950 sene yani 1000 yıla yakın yaşamış. *Kıvrılır uzar; fakat daire olmaz bu hal.* Ne kadar kıvrılsa uzasa daire olmaz. Yani devamlı olmaz. Hiç bitmeyecek bir hâle gelmez. Ne kadar sürse hayat sonunda ölüm gelecek.

Âhîret hayatı, öteki hayat şu anda bizden uzak olan, görmediğimiz, bilmediğimiz ama muhbiri sadıklardan, gerçek, doğru sözlü habercilerden, sağlam kaynaklardan bildiğimiz âhîret hayatı; o ebedî. âhîret hayatı sonsuz.

خَالِدِينَ فِيهَا

İnsanlar da iki çeşit:

مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ

Allahu Teâlâ hazretleri, öyle buyuruyor Kur'ân-ı Kerîm'inde. Sizin bir kısmınız dünya-yı istiyor. Keyfi, hevesi, isteği dünya ve dünyalık.

Ve minküm men yürîdü'l-âhirah. Bir kısmınız da âhireti istiyor. Zaten biz bir insan mü'min değilse onu insan bile saymıyoruz.

وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ
أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

Ülâike âzânün lâ yesmeûne bihâ. O Allah'tan gafil olan, dinden, imandan habersiz olan insan; Allah indinde, Allah nazarında, Kur'ân-ı Kerîm'in lisanı ile hayvanlardan bile âciz. Hayvanlardan bile daha çok şaşırılmış. Hayvan bile dizginini bıraksan yolu bulur.

Koyun da bulur yolunu; bilir, gider. Sığır da bulur yolunu. Ama Allah'ın yolunu bulamamış insan sığırdan da beter.

Ülâike ke'l-en'âmi bel hüm edallu. Bilakis hayvanlar gibi değil onlardan da sapık. Bir hayvan yolunu, yerini bilir. Kendisine nimet vereni bilir, hayvan bile bilir. Köpek ne kadar yırtıcı olsa da sahibine zarar vermez. Çok hoşuma gidiyor. Çeşme'de heykelini yapmışlar, Cezayirli Hasan Paşa.

Koca kavuğu ile cübbesiyle Çeşme Limanı'nın önüne, kalenin önüne heykelini dikmişler. Yanında arslan var. Hey mübarek be, hey! Yani Avrupalılar köpek gezdiriyor, yanında.

Bizim aslanlar ne gezdiriyor?

Cezayirli Hasan Paşa yanında aslanla.

Aslan mı besliyormuş?

Yanında arslan geziyormuş yani. Bu da tabii insanların tabiatlarının farkı oluyor yani. “Çarpışalım da elimize para geçsin. Kervanın mallarını ganimet olarak alalım.” diyenler

var. Bir de malı mülkü gözü görmeyip de Resûlullah ne derse “anam, babam sana feda olsun.”

“Canım sana feda olsun ya Resûlallah. Emret, ne istersen onu yapayım.” diyen insan da var. Bak, insanlar her devirde imtihan oluyor muhterem kardeşlerim. Sen de imti-handasın, ben de imtihandayım; herkes imti-handa. Hoca da imtihanda, müftü de imti-handa. Talebe de imtihanda, herkes imtihan-da. Allah bize şuur ihsan etsin. Hedef nasip etsin. Bak, yüreğim sizler. Cuma sûresi son âyetini okurken yüreğime bir bıçak saplanı-yor, sızlıyor yüreğim.

Neden?

Buyuruyor ki âyet-i kerîme:

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ
وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

Ve izâ raev ticâraten ev lehven. Bir ticaret, alışveriş gördükleri zaman yahut oyun, eğlence, hoş, nefse tatlı gelecek bir manzara;

İnfeddû ileyhâ. Hemen o tarafa dağılıp gittiler, Ey Resûl'üm.

Ve terakûke kâimen. Sen hutbe ilan ediyordun; ayağa kalkmışsın, mü'minlere vaaz ediyorsun.

Şeytan insanı nasıl aldatıyor. Karşısında Muhammed Mustafa'sı, Allah'ın Habibullah'ı, pırıl pırıl nur peygamberi. Hutbeye çıkmış, hutbe okuyor da bir kısmı da kervan gelmiş Şam'dan. "Aman mallar satılır da bize kalmaz. Veya "dur bakalım, neler gelmiş. Çerçiyi bir görelim." Develer gelecek, yükler açılacak. Çanaklar, çömlekler, buğdaylar, arpa-lar ortaya dökülecek diye oraya gitmişler. Hepsi değil tabii.

Kul mâ ındellâhi hayrun mine'l-lehvi ve mine't-ticâratî. Vallâhu hayru'r-râzikîn. Duruvermiş orada Resûlullah, kalıvermiş hutbe-

de. Cemaati boşalıvermiş, imtihan. Herkes imtihan geçiriyor. Allah bizi âhirette zâhir olmayanlardan eylesin.

Dünyaya dalıp da âhiretini mahvetmeyenlerden eylesin. Dünyaya dalıp da helâk olmayanlardan eylesin. İnsanın yüreği ağzına geliyor. Yani hiçbir şey demeye haddimiz yok.

Biz neyiz?

Biz Allah'ın bir âciz kuluyuz.

Hocalar kim?

Sizin kardeşleriniz.

Bizim size tesirimiz ne?

O Resûlullah, *Subhanallah*. Neler çekmiş, Peygamber Efendimiz zamanın insanlarından. “Bu takdimi güzel yapmadın yâ Resûlallah” diyenler çıktı. Ganimetin takdiminde yeni müslüman olanlara fazla pay veriyor.

İçlerindeki şeytan onları aldattı, onlara fazla veriyor diyenler çıktı. Ama bir de Allah'ın öyle kulları var ki onlar da Kehf sûresinde bahsi geçiyor; aziz ve muhterem kar-

deşlerim. Tabii burada imam hatip hocaları var, imam hatip talebeleri var. Hoca kardeşlerim var, hepsi biliyorlar.

﴿وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ
وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ
زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تَطَّعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ
ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوِيَهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا﴾

Ey benim sevgili peygamberim, Muhammed-i Mustafâ'm;

O gece gündüz Rabbini anan, o âşık-ı sâdıklarla beraber ol. Onların yanından ayrılma, o zenginleri İslâm'a ısındıracağım diye; dünyalığın az çok, yine her yerde bir önemi oluyor diye; sakın onları biraz kazanacağım diye onların dediklerini yapmaya gitme.

Bu gece gündüz Rabbini sevip, Rabbinin aşkıyla gözyaşı döküp de Rabbine dua eden, biat eden, Rabbini zikredenler ile beraber,

ibadet üzere meşakkatle de olsa Allah'ın yolunda sabret. Onlarla beraber bulun, buyuruyor Allahu Teâlâ hazretleri.

Demek ki insanlar Peygamber Efendimiz'in zamanında Kur'ân-ı Kerîm'in ifadeleri ile söylemek gerekirse insanlar diyor. Hayvanlardan aşağı olanları söylemiyorum.

Hayvan bile saymamış müşrikleri. Onları bırakıyorum da dünyayı isteyenler bir, âhireti isteyenler iki. Bir de Mevlâ'yı isteyenler var. Dünyadan da geçmiş, âhireti de gözü görmüyor. Dünyaya da aldırıyor, hiçbir şeye metelik vermiyor.

Gece gündüz Rabbinin aşkıyla ibadet, dua ve niyaz. Tamam, işte en yükseği bu; çünkü Allah peygamberini bunlarla beraber ol, onların yanında, onların yolunda yürümek meşakkatli de olsa o yolda yürü diye, o yolun rızasına en uygun yol olduğunu söylüyor. Aziz ve muhterem kardeşlerim; biz de dünyanın içindeyiz. Bizim de hanemizde evlad-ı iyal var. Şair öyle demiş:

Ey hükümdar; seni methetmekle benim ciğerim beş para etmez biliyorum; ama ne yapayım işte. Seni uydurmadan, yalancıkdan, allayacağım ve pullayacağım.

Methedeceğim, bir şiir okuyacağım sana. Sen de bir kese altın vereceksin. Yani ben seni methetmezdim; ama ne yapayım ki viran olası hanede, evlâd-ı iyal var. Çoluk çocuk var, para lazım. Şair onu mecburen yapıyor, sevmediği hükümdara kaside yazıyor. Padişahım; sen aslansın, kaplansın, paşasın, ağasın, bilmem ne falan.

Yok, aslı esası daha. Bu evrenin insanların çoğu da, viran olası; olmayası tabii, viran olmasın. Tabii viran olmasını istemeyiz, mâmur olsun; mâmuret olsun. Yurt olsun.

Hepimizin evi, çoluk çocuğu var diye dünyaya mı saplanacağız?

O çoluk çocuk hatırı için dünyaya saplanıp da âhireti mi unutacağız?

Bir insanı eğer dünyaya saplanırsa ne olur?

Bu insana Allah nasıl muamele yapar,
âhireti isterse ne olur?

Hadîs-i şerîfi okuyalım:

مَنْ كَانَتْ نِيَّتُهُ الْآخِرَةَ جَمَعَ اللَّهُ لَهُ شَمْلَهُ، وَجَعَلَ
غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا رَاغِمَةً، وَمَنْ كَانَتْ
نِيَّتُهُ الدُّنْيَا فَرَّقَ اللَّهُ عَلَيْهِ أَمْرَهُ، وَجَعَلَ فَقْرَهُ بَيْنَ
عَيْنَيْهِ، وَلَمْ يَأْتِهِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ

Men kânet niyyetühü'l-âhirate. Kimin niyeti âhiret ise, “ben Rabbimin rızasını istiyorum.”

İzahı uzun da yani âşık-ı sâdıklar, Allah âşıkları, ehlullah olduğunu kısaca söylüyor. Birinci; kim âhireti isterse, âhireti tercih ederse dünya hayatına;

Cemeallâhu lehu şemlehu. Allah; onun iki yakasını bir araya getirir.

Ne demek?

Onun dağınıklığını toplar diyor, Allah.

Ne demek?

İşlerini rast getirir. Ben dağılmış bir kardeşinizim mesela. Oraya da yetişemem, buraya da yetişemem, evimin vergisini veremem. Filanca yere yetişemem. Bak, burada son iki rekâta yetiştim. Her işimiz bir telaş, derbederlik falan.

Başkası daha başka derbeder olabilir. Evine gelemez, haftada bir çoluk çocuğunu göremez. Ticarethanesi şöyledir, böyledir.

Âhîret oldu mu bir insanın niyeti, Allah onun iki yakasını bir araya getirip işlerini derler toparlar. Mükâfatı yüksek olur. Allah nasıl derliyor, işlerini kolaylaştırıyor bir.

İkincisi:

Ve ceale ğınâhu fî kalbihî. Kalbine bir gıda verir, bir zenginlik verir. Bir müstağnîlik verir. Gönlü zengin olur. İnsanın gönlünün zengin olması çok önemli. İnsanın gönlü zengin oldu mu sabahı seyran olur. Kulübede otursa *Elhamdülillah* der. Üstünde sıcacık güneş var, altında yemyeşil çimen halılar var.

Ne güzel; ne mutluyum, der. Tuzağa ekmeği banar, soğanı ısırır yer. Allah gönlüne zenginlik vermiş, çok şükür yâ Rabbi! Ne güzel şeyler yaratmışsın. Bülbüller köşede ötüyorlar; şakıyorlar. Rüzgâr, tatlı tatlı esiyor.

a. İnsanın Gönlü Zengin Oldu Mu Her Şey Tatlı Olur

Her şeyden güzel bir şey çıkartır, mutlu olur. İnsanın gönlü zengin oldu mu tatlı olur her şey. Ötekisi milyarder olsa huzursuz olur. Sinirli olur, stres olur, oraya geleceğiz. Allah gönlüne zenginlik vermiş, gönlü zengin ve gönlü tok.

Kimsenin malına terennüm etmez. Elindekini verir. Cömerttir, arkadaşını evine davet eder. Ankara'da bir arkadaştan bahsettiler, düşük dereceli bir memur. Bir gecekonuda oturuyormuş, gecekondusu da kira imiş. Bilmem kaç tane çocuğu varmış; karısı, çoluk çocukları vesaire.

Bir iki tane de yetim metim onları da almış yanına, onlara da bakıyormuş. *Sübhanallah!* Futbolcuların stadyumdaki seyircilerin halini anlatan bir tekerleme vardır.

Bir de polise veriyor. Buyur iç diye.

Şimdi bu adamcağızın maaşı zaten küçük dereceli memur, bir de evin kirası. Zaten çoluk çocuğu fazla. Bir de birkaç yetime falan bakıyor.

Nasıl geçiniyor bu?

Şaşırdım ben. Çok da mutlu. *Elhamdülillah*, çok şükür. Allah geçim derdi vermemiş diyor, bilmem ne. Vallahi Allah'ın bir keremeti yani. Bir insanın niyeti âhiret oldu mu Allah onun işlerini derler, toparlar. İki yakası bir araya gelir. Dağınıklığı kalmaz, gönlüne zenginlik verir. Dünyalık da onun eline gelir. Nasıl gelir, burnu sürte sürte gelir. İnatçı keçinin kesildiği zaman mecburen geldiği gibi gelir. İsterse gelmesin, Allah 'git' deyince gelecek.

Yani bir insan muhterem kardeşlerim; âhireti tercih etti de Allah ehli oldu mu Allah yolunun yolcusu oldu mu dini tercih etti mi Allah onun işini rast getirir, gönlünü hoş eder.

Dünyalığını eksik etmez, dünyasını da götürür. Misal eşkıyanın birisi kötü yoldaymış.

Eşkîya gibi çok gezermiş, öyle kazanırmış kazancını. İmana gelmiş, büyük evliyâullah-tan birisi olmuş. Nasıl bu yola geldin falan, diyorlar. Hayatından geçen macerayı soruyorlar. Diyor ki:

Korudan hayvanı alıp gelmem lazımdı. Evde almazsam kalırsa kurtlar hayvanı parçalayabilir. Gidip almam lazım diyor. Uzak, gidip gelinceye kadar işi biter. Bahçenin sulanması günü otlar, sebzeler ekmiş. Ama su her zaman verilmiyor.

Ayda iki defa geliyor, su nöbeti. Sararmaya başlamış. Nöbeti düşünmüş, gider atla bahçeyi sularsa sebzesi ve ektiği kurumayacak. Tamam. Evde ekmek kalmamış, un kal-

mamış. Buğdayı değirmene götürmesi lazım, değirmende çektirmesi lazım.

Öğütülmesi lazım, onu getirmesi lazım. Ekmek olup da evdekiler yiyecek. Oraya giderse öteki işler kalacak. Öteki tarafa giderse beriki işler kalacak.

Hangisine gideceğini şaşırılmış, aç kalmamak da önemli. Hayvanın parçalanmaması da önemli.

Bahçenin kurumaması da önemli. Bir de cuma günüymüş, cuma namazı da Allah'ın farzı. Emri. Koşa koşa gelin, Allah'ın emrine. Yürüyerek gelin demiyor, sallana sallana gelin demiyor. Koş Allah'ın namazına. Cuma günü alışverişi bırakacaksınız, tezgâhı örteceksin. Camiye koşacaksınız.

Camiye gelmiş, Cuma namazını kılmış; eve gidiyor. Tabii, bütün fırsatlar kaçtı. Tarlasına gidinceye kadar akşam olur, sulama zamanı geçti. Hayvanı alma zamanı geçti, koruya gidinceye kadar akşam olur. Değirmene gitse yetişmez. Kös kös, korka korka ha-

nımdan eve gelmiş, “Ya efendi bizi aç bıraktın; evde de un yoktu. Çoluk çocuk aç be aç, ağlaşıyorlar,.” diyecek yine. Korca korca eve gelmiş. Bahçe kapısından girmiş içeriye. Bakmış tavuk kokuyor; mis gibi, taze taze, buram buram ekmek kokuyor. Şaşırmış. Evde un yoktu.

Nasıl oldu bu iş?

Kapıdan içeriye girmiş. Hanım ne oldu?

“Sen camiye gittin, komşu değirmenden geldi. Çuvalları indirirken bir de baktım ki bizim çuvallarımız. Komşu, bu çuvallar bizim ya.”

“Hay Allah, tüh, yanlışlıkla sizin çuvalları öğütmüşüz! Bizim çuvallar değirmende kalmış, sen bunları al. Ben onları almaya gideyim.” Komşusu geri gitmiş, unları öğütülmüş olarak ayağına gelmiş. Buğdayı öğütülmüş.

Şaşırtan kim?

Allah. Hidayete erdiren de Allah, şaşırtan da Allah. Onu şaşırtmış, onu taşıttırmış. Biraz sonra bir bakmış, bir kişneme, hayvan

sesi. Hayvan ipini koparmış kazığından, kurtulmuş.

Çiti atlamış, yolu bulmuş, gelmiş.

Hayvan da gelmiş, kurt da parçalamayacak. Hayvan da kurtuldu. Biraz sonra komşusu gelmiş, bir başka komşusu.

“Sen unuttun mu bugün senin bahçenin sulama günü olduğunu? Arktan su alma günüydü. Bugün nöbet senindi. Sana gelmişti. Otların da sebzelerin de kararmaya başlamıştı, unuttun mu sulamayı? Gelmedin.”

Ne yapayım, işim başımdan aşkıandı. Hiçbirine yetişemedim, gelemedim, demiş.

“Hadi gönlün hoş olsun Ben senin gelmediğini görüp de arkları açıverdim. Bahçeni bir güzel sulayıverdim.”

Adam anlamış ki bir Cuma namazına gitti, Allah'ın emri Cuma namazına gelmek. Allah'ın emrini tuttu, Allah; onun bütün, öteki işlerini rast getirdi. İşte bu hadîs-i şerîfin misali bu.

b. Ahireti Tercih Edersen Allah Senin İki Yakanı Bir Araya Getirir

Sen âhireti tercih edersen Allah senin iki yakanı bir araya getirir. İşlerini rast getirir ve dünyalık da sana gelir.

Nasıl geldi çuval, buğday nasıl geldi?

Rızık da öyledir. Uça uça gelir, koşa koşa gelir, sapır sapır, dökülür de gelir. Bıldırcınlar nasıl Karadeniz'den uçup uçup Sinop'a dökülüyor sapır sapır. Nasıl Benî İsrâil, Mısır'dan çıkıp da Filistin'e geleceğinde çölde su yok.

Ekmek yok, yiyecek yok, bakkal da yok. Bardak yok, fırın yok. Allah gölgelendirmiş. Bulut göndermiş, yaktırtmamış güneşin altında cayır cayır.

Yanardı, Sina Çölü'nü geçmek kolay mı?

Ordular geçemiyor, batıp kalıyorlar. Bıldırcınları göndermiş, sapır sapır dökülmüşler. Bıldırcın yemişler. Musa *aleyhisselamın* kavmi oradan öyle geçmişler. Yerden kudret helvası

bitirmiş, bir çeşit mantar diyorlar. Ben görmedim.

Kudret helvası yemişler, bıldırcın eti yemişler. Hatta o kadar ki et yemekten bıkmış beyzadelerimiz de ondan sonra bakla isteriz, soğan ister, sarımsak isteriz falan diye demeye başladıkları da yazıyor yani âyet-i kerîmede.

Allah, yolunda gidenleri mahrum etmiyor.

Peki, dünyalık peşinde koşan insanın durumu ne olur?

Onu da Resûlullah'ın ifadesiyle söyleyelim. Diyor ki:

Ve men kânet niyyetühu'd-dünyâ. Kimin de niyeti dünya ise kazanacağım, çok para kazanacağım filan diye 'para para' diyenin durumu ne olur?

Allah onun işlerini darmadağın dağıtır. Dağıttı mı Allah dağıtır. Fabrikatör olsan çaresi yok. Çırpınırsın, çırpınırsın; çaresi yok gider. Dünyalık olunca insanın niyeti, Allah

onun işini dağıtır; gider. Fakirliği de gözünün önünde sallandırır.

Kafasının üstünde Demokles'in kılıcı gibi fakirlik de onun gözünün önünde. Hayır yapacak, yapamaz. Yahu yapsana hayrı. “Ya çocuğu evlendirmedim” bilmem ne. “Şu kadar borcum var, bu kadar senedim var, ay sonuna kadar.”

Zenginden cami için hayır almaya gidiyorsun. Sadaka vereceğim diye adam öyle mazeretler sıralıyor ki vah zavallıcık, vah benden perişanmış falan diye adam milyarder; para veresin geliyor. Bin türlü mazeret, isteyerek çıkartıp bir para veremiyor.

Neden?

Allah'ın ona cezası, fakirlik gözünün önünden gitmiyor, böyle sallanıyor, fakir olacağım diye korkuyor. Şeytan, kendisinin dostlarını korkutur. “Sakın öyle yapma ha! Aç kalırsın, açıkta kalırsın. Bu dünyada kimse kimseye bakmıyor. Babanın bile evlâdı hayır

yok. Evladın bile babaya hayrı yok. Sakın verme sen.” Hayır yaptırmaz.

Bizim arkadaş çıkartmış, bir toplantıda bundan seneler önce yüksek bir para vermiş. Bugünün parasıyla diyelim ki 50 milyon vermiş. Sermayesine göre bayağı bir para vermiş. Veya diyelim ki 5 milyon lira vermiş. Ertesi gün baba dostu bir tanıdığı gelmiş.

“Ya Faruk gel buraya. Duydum ki sen, bir yerde, hayır cemiyetinde bir vakfa külliyetli bir para vermişsin.” Boynunu bükmüş, aksakallı, nur yüzlü bir kardeşimiz:

Verdim amca, demiş.

“Ya olur mu ya o kadar para birden verilir mi?”

Amca, ne yapalım babamı biliyorsun. Arkadaşındı senin, öldü demiş. Hayat fâni, demek istiyor. Ben de ölmeden hayır yapayım diye düşünmüş.

Çocuk öyle söylemiş ama o kinaye anlamış. Sen de ölürsün. Hayır yapmadan gidersen fena olur.

“Benim ölümlle korkutma, tehdit etme beni.” demiş. Yok, öyle bir şey demek istemedim. Ölmeden evvel kendim, âhirete hayır yapayım diye niyet ettim demiş. Öyle buyuruyor Allah:

İnsanoğlu baksın bakalım; şimdiden âhirete hayır, hasenât ne gönderiyor.

Âhirete ne gider?

Sevap gider, paket gitmez. Havale gitmez, para gitmez, senet gitmez.

Ne gider âhirete?

Sevap gider. Burada hayır işlersen âhirete gider. Yarın için şimdiden oraya ne gönderdiğini kişi baksın, incelesin. Dikkat etsin diyor Allah. Allah’ın emri bu. Yani ölüm var. Ondan sonra bilmem demiş. Sus, beni ölümlle tehdit etme.

Kinayeli kinayeli konuşma falan yok, öyle demek istemedim demiş, sonra ayrılmış. Hocam şehrin ortasında belki 500 milyonluk bir arsası vardı diyor. Şehrin göbeğinde, belediyeden bir karar çıkmış. “İnşaat yapma

imkânın yok.” İndi mi sıfıra, belediye istimlak edecek; ama kaç sene sonra parasını verecek. Kaç para olarak verecek?

Neden böyle oldu?

Allah işte. Hayır yapana yardım eder. Hayır yapmayana da elini böyle sıkı tuttu diye elinde kalmaz mal. Kimin niyeti dünyalıksa Allah işini dağıtır. Fakirliği gözünün önünde sallandırır hayır yapamasın diye, yapamaz.

Ve lem ye'tihi mine'd-dünyâ illâ mâ ke-teballâhu lehu. Dünyalıktan da Allah ne yazdıysa alınca o gelir, fazlası gelmez. İnsanın midesinin hacmi ne kadar. Bir torba, şu kadar bir şey midemiz. Bunun içine ne dolduracaksın sanki?

Neyle doldursan bir şeyle doldu işte, tamam. Karnı doydu mu insan kenara çekiliyor, o kadar. Yani bu kadar kavga, gürültü etmeye degecek bir şey yok. Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim; tabii âhireti tercih etmek lazım. Bir matematikle bunun ispatı

var ki dünya hayatı yüzyıl. Âhiret hayatı sonsuz.

c. Ahirete Göre Dünyanın Rakamsal Değeri

Rakamı sonsuza bölersen ne olur?

Dünya hayatına göre, âhiret hayatına göre dünyanın nispeti nedir diye ölçecek, oranlayacak olursak, yani bu demektir ki yüz bölü sonsuz.

Nedir?

Sıfırdır. Bir şeyi sonsuz parçaya bölersen ne olur?

Sıfır olur, şu kadarcık bir zerre bile olmaz. Sıfır olur yani.

Âhiret hayatına göre dünya nedir?

Kocaman bir sıfırdır. Sıfır hiçbir şeyi yok, değmez bu dünya hayatına böyle bel bağlayıp da âhireti harap etmeye değmez.

Âhireti elden kaçırmaya değmez, cenneti elden kaçırmaya değmez. Cennetin köşklerini

nimetlerini, hûrîlerini elden kaçırmaya değmez.

Allah'ın rızasını elden kaçırmaya değmez. Bu dünya hayatı hiçbir şeye değmez. Ne reisicumhur ne köşkler ne saraylar ne hanlar...

Bunlar ne olacak ya?

İnsan yüzyıl sabreder. Ondan sonra ebedî saadeti bulur. Sonra, insan istediği zaman ölmüyor ki.

İstediği zaman ölebilir mi?

Ben çok insan tanıyorum, “al yâ Rabbi emanetini!” diyor; ölmüyor. Ah keşke ölsem diyor, ölemiyor. Ölmek de bazen nimettir. Ölmek de kolay bir şey değildir.

“Canım çekerim tabancayı. Şakağıma dayarım, rahatça öldürürüm kendimi.” O zaman cehenneme gidersin. Cennete giderek ölmek istersen ölmek de kolay değil. İstediğin zaman da olmuyor. Dedelerimiz almışlar ellerine silahları.

Çıkmışlar Allah yolunda cihat etmeye. “Yâ Rabbi, benim canım senin yoluna feda olsun! Senin dinine feda olsun!” Yola çıkmış, ne olmuş. Hepsi ölmüş mü, yok, yaşamışlar. Arazi sahibi olmuşlar. Esir sahibi olmuşlar, ganimet sahibi olmuşlar.

O paralarla camiiler yaptırmışlar, medreseler yaptırmışlar, köprüler yaptırmışlar. Herkesten daha bahtiyar yaşamışlar.

Bu diyarlar bizim mi ki?

Bu ırmaklar, bu ormanlar bizim mi ki?

Değil.

Kimden kaldı bunlar? Dedelerimizden. Dedelerimize nasıl geldi?

Allah yolunda cihat ettiler, öyle geldi.

Allah yolunda cihat etmek ne demek?

Allah yolunda canını vermeye razı olmuş, buraya gelmiş. Ölmeye razı olmuş, Allah da: “Teşekkür ederim. Canını aldım, kabul ettim. Tamam. Sen yine sağ ol ve yaşa. Ondan sonra ben sana bu güzel niyetinden dolayı bu mem-

leketi verdim. Bu köşkleri verdim. Bu belde-
leri verdim. Bu araziler senin olsun,.” demiş.

Bu mükâfat değil mi?

Ölmek için gelmiş. Öldürmemiş Allah,
mülk vermiş. Zenginlik vermiş, Nimet vermiş.
Sevap vermiş, bir de cennet veriyor arkasın-
dan.

Onun için insanın aklı varsa niyeti âhiret
olacak. Bir de kalbi varsa gönlü paslı değilse
nurluysa insanın gözü ne dünyayı görür ne
âhireti görür. Mevlâ’yı ister. Allah’ın;

يُرِيدُونَ وَجْهَهُ

Allah’ı ister.

O ne demek hocam?

O ince iş, onu herkes anlamıyor. Râbia-
tü’l Adeviye el açmış demiş ki:

d. Rabiati'l Adeviye'nin Duası

“Yâ Rabbi!, ben senin kulluğunu cehen-
nemden korktuğum için yapıyorsan at beni

cehenneme. Cayır cayır yak. Eğer ben sana kulluğu, ibadeti, taati, Cennetin nimetlerine heves ettiğimden yapıyorsan sokma beni cennete, mahrum et beni yâ Rabbi!

Ama ben seni sırf seni sevdiğim için, sana ibadet ediyorsam beni sana kavuştur, yâ Rabbi! Beni senden ayırma, yâ Rabbi!”

Böyle dua etmiş, aklı başında değil; kalbini kaptırmış. Âşık-ı sâdık, gözü başka bir Şey görmüyor. En yüksek mertebe bu işte.

Allahu Teâlâ Hazretlerinin vech-i pâkine âşık, zât-ı şerîfine bağlı, gönlü onun için. İnsanlar, mü'minler dört kategoridedir:

Abidler, zahitler, arifler, âřıklar.

En yüksek mertebe Allah âşıklarınınındır; çünkü bir insanın mertebesi nereden belli olur?

Senin Allah yanında merteben ne kadar, beni ne kadar seviyorsun?

Ben burada yüksekte olduđum için, benim mertebem senden yüksek mi?

Ötekisinin mertebesi benimkine göre kimin mertebesi daha yüksek?

Bunun ölçüsü, terazisi ne, gramla mı tartışacağız, metre ile mi ölçeceğiz?

Bunun hesabı nasıl olacak?

Peygamber Efendimiz; hesabı veriyor, ölçüyü veriyor.

“Allah indinde, nefs-i ilahîde, huzur-u ilahîde senin kıymetinin ne olduğunu merak ediyorsan senin yanında Allah’ın durumu nedir; ona bak.” diyor.

Senin yanında Allah’ın durumu nasıl?

Allah için bir fedakârlığın var mı, Allah için bir rahatı terk ettiğin var mı?

Allah için yatmaktan, uyumaktan vazgeçince sabah namazına gelebiliyor musun?

Allah için keseni açıp da parayı verebiliyor musun, bir gün Allah rızası için koşturabiliyor musun?

Sabahleyin “ben bugün Allah için ne yapabilirim” diye düşünüyor musun?

Akşam kendini hesaba çekip “bugün Allah için ne yaptım ben” diyor musun?

Günüm geldi geçti. Bugün de akşam oldu. *Enginde yavaş yavaş günün minesini soldu. Derdim bana arkadaş. Bugün de akşam oldu.*

Yap bakalım şimdi bir şey, ne yaptın bugün Allah için?

Ne yaptın; futbol seyrettin, televizyon seyrettin, kahveye gittin. Kahve içtin, otuz tane çay içtin. Şuraya baktın, bunlar âhirete yarar şeyler değil ki.

Âhîret için ne yaptın, Allah için ne yaptın?

Yaptın mı Allah için bir şey yaptın mı?
Ölçü bu.

Milletin Allah'la ilgisi yok, aklına bile gelmiyor.

İşin doğrusu bu yani. O konuyu düşünmüyor bile.

Neden?

Sabah kalkıyor, akli bir şeyde. Ya sigortada ya maçta. Ya başka bir şeyde falan. Ak-

şam televizyonun karşısında, İstiklal Marşı için direğe bayrak çekilinceye kadar televizyonu seyrediyor. Ya da seyrederken yemeği fazla kaçırdığı için mahmurluk çöküyor.

Koltukta horlamaya başlıyor. Hanım gelip üstüne örtü örtüyor. Yani bir şey düşünecek hal kalmıyor ki. Ama ötekisi âşık, Allah aşığı.

O Allah'ı çok seviyorsa Allah da onu çok seviyor. O Allah'ı çok anıyorsa çok zikrediyorsa Allah da onu çok zikrediyor.

فَاذْكُرُونِي أَذْكَرُكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ

Fezkürûnî ezkürküm. Siz beni zikredin, Ben de sizi zikredeyim. Kim beni zikrederse ben onun yanı başına gelirim. Ben onun yâri olurum.

Nimetlerin benden geldiğini bilerseniz, şükrederseniz nimetleri arttırırım. Eğer şükretmesini bilmezseniz, hüsrân-ı nimette bulunursanız ben de âzat ederim.

“Kulum bana bir karış gelirse ben ona bir adım giderim. Kulum bana bir arşın gelirse ben ona bir kulaç gelirim. Kulum bana yürüyerek gelirse ben ona koşarak giderim.”

Kul; Rabbine ibadet ede ede, ede ede mesafe alır. Rabbine yaklaşır. Namaz kılar ama namazı şuurla kılacak.

Her namaz insanı Allah’a yaklaştırır mı?

Yaklaştırmaz. İstersen şaşır, istersen hayret eyle. Her namaz insanı Allah’a yaklaştırmaz. Bazı namazlar insanı Allah’tan uzaklaştırır bile.

“Hocam dikkat et. Kürsüye çıktım diye olur olmaz söz söyleme.” Hayır hadîs-i şerîf söylüyorum, bazı namaz kılanın kıldığı namaz Allah’tan uzaklaştırır.

Neden?

“*Allahu ekber*, ya ben bugün hanımın bize ısmarladı her şeyi almış mıydım?”

“Bakkala 50.000 lira vermiştim, üstünü tam mı vermişti; eksik mi vermişti?”

Hayrola! Sen namaz mı kılıyordun, Allah'ın huzurundan mısın?

Hesapta mısın? Gözünden pencere açılıyor, sanki televizyonla meşgul gibi. Ya sen huzur-u ilahîdesin hiç. Cumaya gelir, hoca oraya çıkar. Bir hor hor ses gelmeye başlar. Yanındaki bir omuz yapar, hişt uyuma diye falan. Camide hutbeyi dinlerken uykusu geliyor. *Allahu ekber* ne demek bilmez.

Subhanallah, Allah büyük mü demek?

Merak ediyorsan sor.

İnsan niye *sübhanallah* der, ne demek *sübhanallah*?

İmtihan olsa müslümanların %95'i bilmez *sübhanallahı*. *Allahu ekberi* bilir, Allah en büyük demek.

Ya onlar büyük olur mu?

Onların hepsi zerre toz.

Allah, en büyük utanmıyor musun?

Sen *Allahu ekberi* filan bilerek, bir müslüman olarak başka bir şeye en büyük der misin?

En büyük Metin, fesuphanallah! Döveceğim seni ama acıyorum. En büyük Metin olur mu ya?

Metin'in boyu ne? Metin'den büyük nice nice kavaklar var, çınarlar var. Metin büyük olur mu? İki karış boyu var. Metin veya Çetin veya Ali. Yalan yanlış söylüyor, *Allahu ekberin* manasını biliyorum ben "Allah en büyüktür."

Sen *Allahu ekberin* manasını bilsen gidip de başka şeye en büyük demezsin. Demek bilmiyorsun.

Sonra Allah'ın en büyük olduğunu bilen böyle mi kulluk eder?

Gününü böyle mi geçirir, işini böyle mi yapar?

Namazı böyle mi kılar?

Oruç tut. "Midemde ülser ve gastrit var, ondan tutmuyorum." da bilmem ne de bilmem ne. Hacca git. "Vallahi hocam söz aramızda. Sen yabancı değilsin. Ben sigara tiryakisiyim, biraz da akşamları bir tek atarım.

Oraya giderim, buraya giderim. Hacca gittikten sonra insanın bunları yapması çok günahmış. Onun için biraz ihtiyarlayayım da hacca öyle gideyim.” Fesupanallah! Bunları vallahi böyle söyleyenler var. Vallahi böyle söylüyor, yani günahı bırakmamak için hacca gitmiyor.

Tam canını bitirecek, her şey sıfıra yaklaşacak. O zaman müslüman olacak. Kolay, o zaman namaz kılmaya başlayacak. Daha namazının tadına erimemiş, *Allahu ekberi* bilmiyor işte. Namazın tadına erdi mi bir insan, aklı başından gider yani.

Hâsılı aziz ve muhterem kardeşlerim; Allah bize dünyaya bel bağlayıp, gönül verip, âhireti unutmak durumunu, gafleti vermesin.

Âhiretin kıymetli olduğunu anlayanlardan eylesin. Ondan önce Allah'ın her işini, Allah rızası için yapacak bir şuur ihsan etsin. Kıymetli büyüklerimiz ne demişler:

İlâhî ente maksûdî ve rıdâke matlûbî. Ne demek?

Yâ Rabbi! Benim rızam, maksudum, arzum, dileğim, gayem sensin. Ben senin rızanı istiyorum. İşte bunu böyle yapacak, rızasını isteyecek ve her işi Allah rızası için yapacak.

Gayet kolay, Müslümanlık çok kolay. Nasıl? Müslümanlık karşına iki tane iş geldiği zaman Allah'ın rızasına uygun olanı seçecek.

İbrahim *aleyhisselam* Allah kendisine dost etmiş. Halîlullah lakabını vermiş.

Halîlullah ne demek?

Samimi dost demek. Allah'ım samimi dostu, Hz. İbrahim. İbrahim Halîlullah. Allah'ın samimi dostu. Bir kul için ne kadar büyük bir şeref ki Allah onu dost edinmiş. Halîlullah etmiş.

Nereden biliyoruz bunu?

Âyet-i kerîmeden buyuruyor ki Allah Kur'ân-ı Kerîm'de:

وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

Allah; kendi sevdiği için İbrahim kulunu kendisine Halîl edindi. Yani samimi dost edindi, ne büyük şereftir. Demişler ki:

Ya İbrahim, bu mertebeyi nasıl buldun?

Allah seni ne yaptın da kendisine dost edindi?

“Önüme iki çatal yol çıktığı zaman daima Allah’ın rızasına uygun yola gittim.” Daima düşündüm, nefsimin istediği tarafa demiyor. Aklıma hoş gelen, para bakımından daha çok olan, menfaati daha fazla olan tarafa gittim, demiyor.

e. Karşına İki Tane Yol Çıktı Mı Daima Allah’ın Seveceği Yolu Seçeceksin

Daima Allah’ın rızasına uygun olan tarafı tercih ettim, diyor. İşte Allah sevgisinin alâmeti budur. Yani Müslümanlık gayet kolaydır, karşına iki tane yol çıktı mı daima Allah’ın seveceği yolu seçeceksin. Bu kadar kolay Müslümanlığın tarifi.

İşi; iyi müslüman olmak, Allah'ın sevgili kulu olmak, evliyâsı olmak, cennete girmek, cehennemden kurtulmak. Hep böyle. Gece yattın, sabah ezan okunuyor, duydun. Sabahın olduğunu duyar, başını yorgana koyar. Ey ne gafildir, beynamaz.

Ezanı duyuyor; yatak sıcak, dışarısoğuk. Sular da soğuk. Kalkacak, sonra çekiveriyor başının üst tarafına, kalkıp gelemiyor. Gelse sevap var. Yolda soğuk var; ama camide sevap var. Allah'ın rızası var. Yatak sıcak, sevimli ama Allah'ın rızasına aykırı.

Önünde iki tane yol var, şöyle yaparsak sevap; böyle yaparsa günah. Sevap yolunu tercih edecek bir insan. Bir nâmahreme, bir yabancıya baktı; bir kadına baktı mesela.

Bir kere yolda gözü takıldı, ikinciye bakmamak için gözünü kapattı mı Allah ona öyle bir kulluk mertebesi veriyor ki onu gözünün derinliğinde hisseder, buyuruyor.

Demek ki imanın tadını duymak için insanın fedakârlıklarda bulunması gerekiyor.

Nefsine tatlı gelse bile günahlı işi bırakması lazım. Sevaplı işi yapması lazım. Kazançta sevaplı işi tercih edecek, günahlı işi bırakacak. Keyifte, zevkte, sefada, sevaplı işi tercih edecek; nefsânî işi bırakacak. Şeytanın tarafını bırakacak, İslâm bu kadar kolaydır.

Ama tabii hangi şeyde Allah'ın rızasının olduğunu bilmek neye bağlıdır?

Bu kürsüde bilgili olmaya, alim olmaya, bilgili olmaya bağlıdır. Onun için Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfte buyurmuş ki:

İnsanlar iki tanedir. O da bir başka taksim, benim vaazımın başında söylediğim bir başka taksim. Bu da bir başka yönü. Mü'minler iki çeşittir diyor, Peygamber Efendimiz:

Bir alim, iki müteallim. Birisi bilen, ötekisi öğrenmek isteyen. Bunların dışındakiler de hiçbir hayır yoktur. Ya alim olacaksın ya da öğrenci olacaksın. Bilmiyorsan öğren, biliyorsan öğret. Bunları dışındakilerde fayda yok işte, öğreneceksin.

Kur'an'ı öğreneceğiz, fıkhı öğreneceğiz, küçücük kitap yazmış şu kadar. diye küçücük bir kitap yazmış. Hiç olmazsa oradan başla, onu okumaktan başla.

Dinini öğren. Gazeteyi şöyle ben geçen gün baktım, kalın. Bir katladım, bir daha katladım, bir daha katladım, baktım benim kitaptan kalın oldu.

Yani gazeteyi baştan sona her tarafını okuyor millet. Her gün okuyor; ama şu kadarlık bir Allah yolunu anlatan, farzı, haramı, helali anlatan kitabı altmış yıl geçmiş, okumamış. 80 yıl geçmiş, haberi yok.

Farzdan haberi yok. Haramdan, helalden, günahtan, sevaptan haberi olmadan öyle gelmiş, öyle gidiyor.

Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim; şaka bir tarafa ne yapacağız? Her gün ilim öğreneceğiz. Her gün bir şey öğreneceğiz, her gün söz verin kendi kendinize. Bana söz vermeyin.

Ben söz versem ne olacak, ben polis miyim, ne yapacağım, sizi takip mi edeceğim, nereden takip edebilirim?

Kendi kendinize söz verin. “Esad Hoca’yı dinledim, şu akşam. Bundan sonra her gün bir âyet öğreneceğim, bir hadis öğreneceğim.”

Her gün bir ayet, bir hadis öğrenseniz bir sene sonunda 365 tane hadis öğrenmiş olursunuz. 365 tane âyet bellemiş olursunuz. Birkaç sene sonra da hafız olursunuz. Hoca efendi isterse mihraba gelsin. İsterse gelmesin. İsterse teravihi kıldırarak başka insan bulunsun, isterse bulunmasın. Alın sarığı başınıza. *Allahu ekber*. Siz imamlık yaparsınız.

Neden?

Her gün bir şey öğrendiniz, öğrendiniz, damlaya damlaya birikti. Hafız oldunuz. Doktorun birisi işyerine gelirken giderken trende, vapurda hafız olmuş 50 yaşından sonra. Hafızlık için insanın bir çağı vardır, diyorlar. 15 ile 20’yi geçti mi ondan sonra hafız olamaz. Yalan.

Doktor nasıl olmuş?

Aşk oldu mu öyle bir olur ki 60'da da olur 70'de de. İhtiyar bir adam beli iki kat gelmiş caminin hocasına, demiş ki:

Hocam, bana tecvid öğret. Mehâric-i huruf öğret. Yani Arapça *elif be, te, se...*

S harfi ile si harfinin farkı ne, *Sad* harfinin farkı ne, *hemze* ile He harfinin farkı ne, yani *zel* ile *dadın* farkı ne?

Yani bunlar Türkçe'de olan harfler değil, bunları öğret diye müracaat etmiş yaşlı adam. Çok hoşuma gidiyor. Söylediler, çok hoşuma gitti. Yanındaki de takılmış, samimi demek ki onunla ihtiyarlar.

“Ya sen zaten ihtiyarın birisin, bir ayağın çukurda. Sen dalı, zeli öğrensen ne olacak, öğrenmesen ne olacak. Zaten bir ayağı çukurda, hayatın kaymış senin.” demiş. Şaka ile söylemiş; ama o gayet ciddi cevap vermiş. “Öyle olduğunu ben de biliyorum, ben de biliyorum. İstiyorum ki, ilim yolundayken Allah benim canımı alsın.”

Camiye gelip giderken, ilim yolunda; çünkü insanın gittiği yol önemli. Hac yolundayken ölürse insan kıyamete kadar her sene haccediormuş gibi sevap alır. Bak bizim bir kardeşimiz, ihvanımızdan birisi Mina'da yangın çıkmıştı, orada öldü.

Kalbi vardı, yandığı için ölmedi de kalbi vardı. Bavulu çadırda yanmasın, taşıyacağım diye falan diye bir sokak öteye oturmuş, bir kenara filan derken;

İnna lillâhi ve inna ileyhi râciûn.

Öldü. Hac esnasında Mina'da iken daha haccı bitmemişken öldü. Allah rahmet eylesin, aklı başında arkadaşlar anlatıyorlar. Valahi diyorlar, birkaç sene sonra tavaf ederken gördük; diyorlar. Görmüştür. Doğrudur, şaşırma değil; hatta şöyle olmuş.

Adını söylesem sizin de tanıyacağınızı meşhur bir kardeşimiz var. Ona gelmiş demiş ki tavafta.

Adını söylüyor. Onu gördüm. Nasıl görürsün ya demiş o da. Mümkün değil. Yok, gör-

düm demiş. Benzetmişsindir. Yok demiş, kesinlikle o. Gördüm. Ya demiş o öleli üç sene oldu. Üç sene oldu; ama Peygamber Efendimiz'in hadisi var. "Hac yaparken ölen, kıyamete kadar her sene hac yapar." Sevaba bak ya, isterse o onu hakikaten görmüş olsun veya görmemiş olsun.

Peygamber Efendimiz'in hadisi hak mı, sözü hak mı?

Haktır. Yani insan hac yolunda ölürse güzel bir ölüm mü?

Hiç şüphemiz yok, tabii.

Camii yolunda ölürse güzel bir ölüm mü?

Çok güzel.

Cihat yolunda, hac yolunda, Allah yolunda ölürse şehit mi?

Hiç şüphesiz yok. O halde Allah şehitlik yolunda benim canımı alsın. Onun için tecvidi öğrenmek istiyorum tabii, demiş. İş işten geçmiş. Keşke küçükken öğrenseydim; ama yine bunun da böyle faydasını düşünüyorum,

demiş. Onun için muhterem kardeşlerim; öğrenin.

Her gün bir şey öğrenin. Bir âyet, bir hadis öğrenin; hatta her gün takviminizin arkasındaki bilgileri öğrenseniz takvimler hazine şimdi.

Atmaya kıyamıyor insan, sayfaları ko-partmıyorum kaldırıyorum. Kıyamıyorum, kitap gibi hazine, onu hazırlayanlar ne kadar zahmet çekmiş.

Oraya ne hadisler ve âyetler yazmışlar. Her gün takvimde yazan bilgileri ezberleyemez miyiz?

Niyazi bırakalım, dosdoğru ve dobra dobra, dürüstçe konuşalım.

Bir insan şu kadarcık bir takvim yaprağındakini hatırına tutamaz mı?

Tutar. Onu tutmaya kalksın. Senenin sonunda bir alim olur. Onun için ilim öğreneceğiz, bir. Bildiğimizi Allah rızası için tatbik edelim, iki. Başkalarına da söyleyelim, ken-

dimizde tatbik edelim. Hepiniz çobansınız diyor, Peygamber Efendimiz.

Hepiniz çobansınız, isterseniz kızın. Mühendis de olsanız çobansınız. Vali de olsanız çobansınız. Reisicumhur da olsanız çobansınız. Bakkal da olsanız çobansınız.

“Hepiniz sürünüzden mesulsünüz.” Sahih, hadîs-i şerîf bu.

أَيُّمَا رَاعٍ اسْتُرِعِيَ رَعِيَّةً فَلَمْ يَحْطَهَا بِالْأَمَانَةِ
وَالنَّصِيحَةِ، ضَاقتُ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الَّتِي وَسَّعَتْ
كُلَّ شَيْءٍ

Hepimizin sürüsü ne?

Hanımınız, çoluğumuz, çocuğumuz. Bu kuzucukları kurda kaptırmamamız lazım. Aç kurtlara kaptırmamamız lazım. Bunları müslüman yetiştirmemiz lazım. Kadının dinden, imandan haberi yok. Çocuğun namazla niyazla bir ilgisi yok.

Dinden, imandan haberi yok. Gelin öyle, kız öyle. Kapıyı çalıyor sabahleyin Hacı Baba. Oğlum hadi, kalkın namaza. Yatakta yatıyorlar, gelinle oğlu.

Anlatıyor birisi, komşuları anlatıyor. İkisi yatakta ama gelin *esselamu aleyküm ve rahmetullah, esselamu aleyküm ve rahmetullah*. Tamam, tamam. Kalktık, baba diyormuş.

Yalan, yatakta. *Esselamu aleyküm ve rahmetullah* diyor. Sanki çoktan kalkmıştı, abdest almış da tam o esnada namaz kılıyormuş da Hacı Baba tabii tak, tak vurup camiye giderken ‘tamam kıldık’ diyor, sen kimi aldatıyorsun.

Hacı Babayı aldatırsın. Tabii, kapının arka tarafına bakmıyor. Yani yatak odası diye ama her yerde hazır ve nazır olan Allahu Teâlâ hazretlerini, onu ne yapacaksın. Bak ne kadar zayıf imanı. Gelin böyle, kız böyle, çocuk böyle, kadın böyle.

Razı olmaz. Kadının mirası, erkeğin mirasının yarısı. Kaç tane kadın buna razı olur.

Razı olanlar da vardır, benim anam dayımla münakaşa etti. İki tane dayım var, bir teyzem var, bir de anam var.

Dört kardeşler. Dedem, nenem vefat etti; miras nasıl bölünecek. Miras dört kişiye bölünecek ama dörde bölünmeyecek. Kızlara yarım verilecek, erkeklere daha fazla verilecek.

Altıya bölünecek miras. İki dayıya verilecek, iki öteki dayıya verilecek dört. Bir teyze verilecek beş, bir benim anama verilecek altı.

Annem “Ben anamın, babamın mirasından hakta altıda birini isterim.” diyor. Dayım yalvarıyor, “Etme abla; yapma ne olur. İyi kötü senin yedi tane çocuğun var. İhtiyacımız var. Gel şunu dörde bölelim.”

“Hayır. Ben Allah'ın taksimine razıyım.” diyor. Öbür taraftan ben bir başka kimseyi biliyorum. Ben onu bunu anlamam, diyormuş. Hakkımı isterim, diyormuş.

Yarısını bilmem ne, bunlar iman zaafı yanı. Dini bilmediğinden böyle. Hepimiz çoban olduğumuza göre hanımımıza dini öğreteceğiz, çocuğumuza dini öğreteceğiz.

Gelinimize dini öğreteceğiz, kendimizde dini öğreneceğiz.

Ondan sonra da Allahu Teâlâ hazretlerinin yolunda, Allah'ın dinine hizmet etmek için çalışacağız. Allah devamlılık nasip etsin.

Âhireti kazanmak için var gücümüzle çalışmayı nasip etsin. Sonuç olarak huzuruna yüzü ak, alını açık, sevdiği kulu olarak cennet ile, cemali ile müşerref olmayı nasip etsin. *Subhâne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yesifûn. Ve Selâmün ale'l-mürselîn ve'lhamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn.*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
Yüzevler Camii/ Sakarya

[Bütün DiĞER ÇEŞİTLİ KONUŞMALAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü